

ved har Du begaaet Falff, der og der har Du sagt noget Urigtigt. Han vil meget let forstaae at indfløde sine Ord saaledes, at det ikke er muligt at fange ham, og ligeoverfor saadanne Personer vil sandelig denne Lov faa at sige aldeles ingen Betydning have, medens den ligeoverfor den rettsfaste Mand virkelig ikke behøves, idet det, som allerede bemærket, under den nærværende Lovgivning staaer ham frit for at skaffe sig de Dplysninger, han finder aldeles nødvendige. — Forfaavidt den ærede Ordfører, ved at gienemgaae Fleertallets Bemærkninger i denne Sag, har forklaret det Udtryk, at det er det Naturlige, at enhver Ansøger eller Klager tilstedes Afgang til at lære Dvrighedserklæringens Indhold at kjende, derhen, at der ikke er Noget, som i den Grad er Bedkommendes Eiendom som den Supplik eller den Klage, han indgiver, saa skal jeg være fuldkommen villig til at indrømme, at jeg virkelig eier den Klage eller Supplik, som jeg indgiver, men jeg eier sandelig ikke de Erklæringer, som Administrationen ønsker, at Dvrigheden skal afgive over disse Suppliker og Klager (Hør!); det er noget ganske Andet; derover har jeg ikke Eiendomsret, men den tilhører Administrationen, og, naar jeg paastaer at have Eiendomsret ogsaa over den Erklæring, som Dvrigheden afgiver, troer jeg rigtignok, at jeg derved kommer til at tilegne mig Noget, som efter Forholdene aldeles ikke tilhører mig. Det staaer jo Bedkommende frit for, om han vil søge eller ei, om han vil klage eller ei, og han kan isorveien forsyne sin Ansøgning eller sin Klage med saa fuldstændige Beviser, som det i enhver Henseende er ham muligt, ja, han kan gjøre dette i den Grad, at der ikke behøves at lægges en Tøddel til. Naar Dvrigheden dernæst afgiver sin Erklæring over en saadan Klage eller Ansøgning, saa maa jo Dvrigheden enten erkjende de Facta, der ere blevne paadæraabte, for at være sande, eller ligefrem erklære dem for at være falske eller urigtige, thi det er jo dog kun i saa Henseende der kan være Spørgsmaal om at oplyse Noget, og man vil dog ikke kunne paalægge enten Underdvrigheden eller Overdvrigheden eller den endelig besluttende Regjering

noget Forpligtelse til netop at opfatte Facta i en vis bestemt Retning, eller til fra de opgivne Facta at drage den eller den Slutning. Men findes det nu, at en Underdvrigighed eller Overdvrigighed paa det Bestemteste har modsagt de Facta, som ere opgivne i en saadan Klage eller Ansøgning, har erklæret dem for at være falske eller urigtige, saa er det Noget, som er Enhver bekendt, at en saadan Ansøgning eller Klage gaaer tilbage, for at skaffe yderligere Dplysninger tilveie, og den gaaer sandelig tilbage, uden at Bedkommende behøver at gjøre sig bekendt dermed. (J. A. Hansen: Det er ikke vist!). Jeg troer heller ikke, at man stiller sig paa det rigtige Standpunkt, naar man vil stille Den, der ansøger eller klager, paa den ene Side som Part, og Dvrigheden, der giver Erklæring, paa den anden Side, som Modpart, det er et aldeles skjævt Standpunct at stille Sagen paa. Man maa naturligvis gaae ud fra den Forudsætning, at det er Dvrigheden lige saa vigtigt at sørge for den, der ansøger eller klager, som for enhver Anden. Der staaer ikke paa den ene Side en Part, der attraaer Noget, og paa den anden Side en Part, der strider derimod, men der staaer paa den ene Side en Part, der søger eller klager, og paa den anden Side en Autoritet, der skal sætte Regjeringen istand til, ved de Dplysninger, den kan give, at bedømme, hvorvidt Ansøgningen eller Klagen skal afgjøres ikke alene i den Enkeltes men i det Heles Interesse, og, naar man — som jeg troer man bør — stiller sig paa dette Standpunct, saa kan man aldeles ikke sammenligne en Parts Ansøgning og de Dplysninger, han skal give, med Indlæg i en Retsdag eller deslige, hvor Part staaer mod Part. Man kan heller ikke, saavidt jeg skjønner, tillade Ansøgeren eller Klageren saaledes vedblivende, naar han har modtaget Dvrighedens Erklæring, at remonstrere, thi det vil sandelig vidtløftiggjøre og fortrædige Forretningsførelsen i den Grad, at det ikke bliver muligt at bringe Forretningerne tilende; dette er dog ogsaa Noget, som man for det Heles Vels Skyld bør tage Hensyn til, i Særdeleshed naar man vil være Lovgiver.